

**Projekt realizowany w ramach programu Comenius
pn. „Opieka zdrowotna z uwzględnieniem aspektu kulturowego”
(„Culturally Sensitive Care”)**

Wspomniany w tytule projekt jest pierwszym tego typu projektem realizowanym w Zespole Szkół Zawodowych i Licealnych im. Górników i Energetyków Turowa w Zgorzelcu. Jego realizacja przebiega we współpracy ze szkołami w Niemczech (Elizabets-Selbert-Schule w Hameln) i Turcji (Atatürk Anadolu Sağlık Meslek Lisesi w Eskişehir). Projekt spotkał się z dużym zainteresowaniem naszych uczniów klas „zdrowotnych”, dla których jest przeznaczony.

Celem projektu jest pokazanie młodym ludziom różnic i podobieństw z obszaru opieki zdrowotnej na bazie aspektów kulturalnych i gospodarczych wszystkich trzech krajów. Uczniowie mają nie tylko poznać się nawzajem i zebrać doświadczenia, które pozwolą zweryfikować ich widzenie innych społeczeństw i kultur, ale również mają dzielić się swoją wiedzą z innymi ludźmi, a także poprawić jakość swojej pracy w przyszłości. Ten ostatni element związany jest z otwarciem międzynarodowego rynku pracy i migracją pracowników, co w istotny sposób zwiększa prawdopodobieństwo zetknięcia się z osobami innych narodowości oraz innych kręgów kulturowych.

Na początku należy wrócić jednak do historii powstania projektu. Jesienią roku 2011 odbyła się w Międzynarodowym Centrum Spotkań w klasztorze Marienthal (Ostritz, Niemcy) konferencja nauczycieli niemieckich i polskich, której celem było wskazanie dróg nawiązywania współpracy w różnych dziedzinach. Efektem tego spotkania było nawiązanie przeze mnie kontaktu z nauczycielem szkoły niemieckiej, która kształci uczniów w dziedzinie opieki zdrowotnej. Po kilku miesiącach skontaktowaliśmy się ponownie i w roku następnym doszło do wizyty delegacji szkoły niemieckiej w naszym Zespole Szkół Zawodowych i Licealnych. W trakcie rozmów ustaliliśmy pole współpracy i rozpoczęliśmy przygotowania do stworzenia projektu. W ciągu kilku następnych miesięcy trwała wymiana informacji oraz tworzenie dokumentacji projektu, do którego zaangażowana została przez Niemców również szkoła turecka. Ogromny nakład pracy został nagrodzony sukcesem, jakim było przyznanie wszystkim trzem szkołom środków finansowych na realizację stworzonego przez nas projektu. I w tym momencie rozpoczęła się jego realizacja! Nikt z nas nie przypuszczał wtedy, jak dużo pracy będzie wymagało przygotowanie tego, co zamierzaliśmy zrobić. Jednak liczymy na korzyści, które projekt może przynieść dla jego uczestników oraz szkół partnerskich.

Czas trwania projektu przewidziany jest na dwa lata (rok szkolny 2013/2014 oraz 2014/2015). Językiem komunikacji jest język angielski – zdecydowanie najpopularniejszy dziś język, który umożliwia porozumienie niemal w każdym miejscu. Jest to również dodatkowy aspekt projektu – motywowanie młodzieży do nauki języków obcych. W ramach projektu mają odbyć się cztery spotkania młodzieży tureckiej, niemieckiej i polskiej, a produktem finalnym ma być film-podręcznik prezentujący wyniki pracy młodzieży.

Pierwsze spotkanie w ramach wymiany młodzieży odbyło się w dniach 18 – 22 listopada 2013 w szkole Atatürk Anadolu Sağlık Meslek Lisesi w Eskişehir (Turcja). Po długiej, wielogodzinnej podróży – busami i samolotami na trasie Zgorzelec – Berlin – Amsterdam – Istambuł - Eskişehir – dotarliśmy na miejsce. Muszę przyznać, że mile zaskoczyło nas bardzo ciepłe przyjęcie zarówno przez uczniów, jak i przez nauczycieli szkoły tureckiej. Szkołę niemiecką reprezentowała grupa 10 uczniów pod opieką dwóch nauczycieli, a naszą szkołę grupa 8 uczniów również z dwójką nauczycieli. Przy tej okazji nastąpiło pierwsze spotkanie trójki nauczycieli-organizatorów całego projektu: Pinar Akin (szkoła turecka), Christiana Tarnedena (szkoła niemiecka) i mnie, Zbigniewa Kazimierczaka (szkoła

polska). Po długim okresie wymiany informacji za pomocą środków elektronicznych mieliśmy okazję usiąść obok siebie i porozmawiać „na żywo”.

Mimo zmęczenia całonocną podróżą, nasi uczniowie szybko nawiązali kontakt ze swoimi gospodarzami. Było tak zresztą również w przypadku nauczycieli. Po oficjalnym powitaniu przez dyrektora szkoły tureckiej mieliśmy okazję zobaczyć wystawę przygotowaną przez uczniów tureckich. Znalazły się na niej nie tylko elementy związane z realizowanym projektem, ale również zdjęcia Zgorzelca i Hameln oraz informacje o obydwu miastach. Zresztą jeszcze wcześniej, tuż po wejściu do budynku szkoły, powitały nas trzy duże flagi Polski, Niemiec i Turcji zawieszona w głównym holu. Oddajemy tu honor szkole tureckiej, która powitała nas naprawdę imponująco.

Jednak po powitaniach i uprzejmościach czas było przystąpić do pracy – nie mieliśmy przecież zbyt wiele czasu, ponieważ już w piątek mieliśmy wracać do domu.

W Sali konferencyjnej szkoły zebrali się wszyscy uczniowie i nauczyciele uczestniczący w realizacji zadań projektu. Poznaliśmy plan pracy na wszystkie dni naszego pobytu. Godziny przedpołudniowe zarezerwowane były na szczegółowe wykonanie zadań projektowych, prowadzących do powstania materiałów do filmu. Czas po posiłku popołudniowym zająć miały wizyty oficjalne oraz zwiedzanie ważnych dla kultury tureckiej miejsc. Następnie nauczyciele prowadzący projekt przekazali uczniom szczegółowe informacje o przewidzianych do realizacji na tenże pobyt zadaniach wynikających z projektu. Odbyła się dyskusja o istotnych elementach, mająca na celu osiągnięcie lepszego zrozumienia przez uczniów wszystkich aspektów pracy. I pracę tę uczniowie rozpoczęli.

Pierwsze zadanie projektu dotyczyła gospodarki krajów oraz krajowych systemów ubezpieczeń w różnych dziedzinach. Na tych filarach opierają się nakłady na zdrowie i – w aspekcie projektu – ważne jest, aby wiedzieć, jak są one zbudowane. Uczniowie zostali podzieleni na pięć grup warsztatowych – w każdej grupie znaleźli się uczniowie-reprezentanci wszystkich trzech szkół. Każda z grup zajmowała się opracowywaniem porównawczym kolejnego aspektu bądź to gospodarki, bądź różnych typów ubezpieczeń. W dalszej kolejności uzyskane wyniki posłużą do stworzenia filmu edukacyjnego. Pracy tej poświęciliśmy wszystkie przedpołudnia.

Zajęcia popołudniowe, jak już wcześniej wspominałem, związane były ze spotkaniami oficjalnymi oraz zwiedzaniem. Pierwszego dnia pobytu (wtorek) zwiedziliśmy jeden z największych meczetów w Eskişehir oraz znajdujące się przy nim muzea. Było to niewątpliwie interesujące doświadczenie, ze względu na znaczną odmienną religii i jej obrzędów. Następnie mieliśmy okazję zwiedzenia muzeum figur woskowych, których większość stanowiły podobizny ważnych tureckich postaci historycznych. Ciekawostką muzeum było to, że zostało stworzone przez obecnego burmistrza miasta, który sam wykonał te figury.

Następne popołudnie (środa) przeznaczone zostało przez naszych gospodarzy na wizytę w regionalnym urzędzie do spraw oświaty (zostało przez nich określone jako Regionalne Ministerstwo Edukacji). Spotkaliśmy się tam z dyrektorem tej jednostki. Na spotkaniu rozmawialiśmy o systemie edukacji w naszych krajach, rodzajach szkół oraz rozmaitych aspektach pracy szkolnej. Okazało się, że istnieją nie tylko różnice, ale i podobieństwa w zakresie edukacji. Przy okazji dowiedzieliśmy się, że w Eskişehir istnieje szkoła z kilkoma tysiącami uczniów, a ilość wicedyrektorów tej szkoły (80) przekracza ilość nauczycieli naszej szkoły! W trakcie spotkania zostaliśmy wszyscy poczęstowani tradycyjną turecką herbatą, która jest nieodłącznym elementem nie tylko spotkań towarzyskich, a na zakończenie każdy z nas otrzymał symboliczny prezent od szefa resortu. Resztę popołudnia spędziliśmy w nowym, ciągle jeszcze zagospodarowywanym, parku Sazova. Zajmuje on olbrzymią powierzchnię i ma stanowić centrum wypoczynku i rozrywki dla miasta Eskişehir.

Kolejny, w zasadzie ostatni, dzień naszego pobytu (czwartek), to – oczywiście poza przedpołudniową pracą projektową – wizyta w lokalnym szpitalu. Zostaliśmy powitani przez naczelnego lekarza szpitala, który przekazał nam podstawowe dane o tej placówce. Wśród nich znalazła się informacja, że szpital obsługuje ponad półtora miliona pacjentów (!) rocznie. Następnie mieliśmy sposobność zwiedzić wnętrze szpital wraz z niektórymi oddziałami i pokojami dla pacjentów. Przy okazji spotkaliśmy uczniów goszczącej nas szkoły, którzy w szpitalu tym odbywają praktyki. Następnym punktem programu była wycieczka autokarowa w okolice miasta Bozüyük (oddalonego około 40 kilometrów od Eskişehir). Zobaczyliśmy tam pomnik postawiony wśród wzgórz w miejscu walk wojsk tureckich z greckimi w okresie wojny wywoleńczej na początku XX wieku. Podziwialiśmy tam również widoki roztaczające się z najwyższego w tej części okręgu wzgórze na okolicę. Zakończyliśmy ten dzień krótkim spacerem po centrum Eskişehir i wizytą w największym w mieście centrum handlowym.

Kończyliśmy naszą wizytę w szkole tureckiej wcześniej rano w piątek. Niestety, dłużej zostać nie mogliśmy, ponieważ czekała nas długa droga powrotna – w tym kilkugodzinna jazda do Istambułu, skąd mieliśmy odlatywać do Polski. Przybyliśmy do szkoły już z wszystkimi bagażami, gotowi do odjazdu. Najpierw jednak czekało nas oficjalne zakończenie pierwszego etapu pracy. Po raz ostatni spotkaliśmy się w sali konferencyjnej szkoły. Nikt z uczniów nie był zachwycony perspektywą wyjazdu, mimo że wracaliśmy do domu! Po krótkim przemówieniu dyrektora szkoły, Pinar Akin, nauczycielka ze szkoły tureckiej, podsumowała naszą pracę w czasie pierwszej wizyty i przekazała wszystkim świadectwa uczestnictwa w projekcie. A przy tym każdy z uczestników otrzymał upominek od goszczącej nas szkoły. Szczególnymi upominkami zostali również obdarowani nauczyciele opiekujący się uczniami. Byliśmy naprawdę zaskoczeni!

No i w końcu pozostało już tylko pożegnanie! Pewnie trwałoby bardzo długo gdyby nie świadomość, że nie możemy spóźnić się na samolot. Ale przecież spotkamy się znowu już w marcu przyszłego roku. W Polsce. I dlatego już teraz zaczynamy nasze przygotowania do przyjęcia gości z Turcji i Niemiec! Nie będzie to oczywiście tylko wizyta towarzyska. Przed nami mnóstwo pracy nad elementami projektu i do tego też musimy się dobrze przygotować. Jednak jako nauczyciele liczymy na tak duże zaangażowanie naszych uczniów, jakie wykazywali w czasie naszego pobytu w Eskişehir.

Zbigniew Kazimierczak,
nauczyciel ZSZiL
im. Górników i Energetyków Turowa
w Zgorzelcu

W pierwszej wymianie uczniów ze strony polskiej uczestniczyli:

- nauczyciele-opiekunowie: mgr Zbigniew Kazimierczak
mgr Waldemar Wodniak
- uczniowie klas zdrowotnych: Kornelia Krasieńska (kl. III)
Paula Winiarz (kl. III)
Izabela Fostek (kl. II)
Jowita Tomaszewska (kl. II)
Justyna Zielińska (kl. II)
Maciej Kolasa (kl. II)
Piotr Woźniak (kl. II)
Jakub Konieczny (kl. I)